Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (deseti senat)

z dne 13. junija 2024*

„Predhodno odločanje – Direktiva 2003/96/ES – Člen 2(4)(b), tretja alinea – Člen 17(1)(a) – Trošarina – Obdavčitev energentov in električne energije – Električna energija, uporabljena v elektrolitičnih procesih – Znižanja davkov na porabo energentov in električne energije v korist energetsko intenzivnih podjetij – Nabave energentov in električne energije – Dejanski strošek nabavljene energije – Omrežnina za distribucijo – Merila za oprostitev – Načelo enakosti in prepovedi diskriminacije“

V zadevi C-266/23,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Naczelny Sąd Administracyjny (vrhovno upravno sodišče, Poljska) z odločbo z dne 28. decembra 2022, ki je na Sodišče prispela 26. aprila 2023, v postopku

A. S.A.

proti

Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Bydgoszczy,

ob udeležbi

Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców,

SODIŠČE (deseti senat),

v sestavi Z. Csehi, predsednik senata, M. Ilešič (poročevalec) in D. Gratsias, sodnika,

generalni pravobranilec: A. Rantos,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

– za A. S.A. K. Rutkowski, radca prawny,

– za Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Bydgoszczy A. Kowalczyk-Markowska,

* Jezik postopka: poljščina.

– za poljsko vlado B. Majczyna, agent,

– za špansko vlado I. Herranz Elizalde, agent,

– za Evropsko komisijo A. Armenia in M. Owsiany-Hornung, agentki,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 17(1)(a) Direktive Sveta 2003/96/ES z dne 27. oktobra 2003 o prestrukturiranju okvira Skupnosti za obdavčitev energentov in električne energije (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 9, zvezek 1, str. 405).

2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med A. S.A., družbo poljskega prava, in Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Bydgoszczy (direktor urada davčne uprave v Bydgoszczu, Poljska) v zvezi z zavrnitvijo vračila dela trošarin, ki jih je ta družba plačala za električno energijo.

Pravni okvir

Pravo Unije

3 V uvodnih izjavah od 2 do 5, 9, 11 in 24 Direktive 2003/96 je navedeno:

„(2) Odsotnost določb Skupnosti, s katerimi se nalaga najnižja stopnja obdavčitve za električno energijo in energente razen mineralni olj, lahko negativno vpliva na pravilno delovanje notranjega trga.

(3) Pravilno delovanje notranjega trga in doseganje ciljev drugih politik Skupnosti zahtevata določitev najnižje ravni obdavčitve na ravni Skupnosti za večino energentov, vključno z električno energijo, zemeljskim plinom in premogom.

(4) Precejšnje razlike v nacionalnih ravneh obdavčitve energije, ki jih uporabljajo države članice[,] se lahko izkažejo kot škodljive za nemoteno delovanje notranjega trga.

(5) Določitev ustreznih najnižjih ravni obdavčitve na ravni Skupnosti lahko omogoči zmanjšanje obstoječih razlik v nacionalnih ravneh obdavčitve.

[…]

(9) Državam članicam je treba omogočiti potrebno prožnost pri določanju in izvajanju politik, ki so prilagojene okoliščinam v državi.

[…]

(11) Davčna ureditev v zvezi z izvajanjem tega pravnega okvira Skupnosti za obdavčitev energentov in električne energije je v pristojnosti vsake posamezne države članice. V tem pogledu se države članice lahko odločijo, da ne bodo povečale skupne davčne obremenitve, če menijo, da bi izvajanje takšnega načela davčne nevtralnosti lahko prispevala k prestrukturiranju in posodobitvi njihovih davčnih sistemov s spodbujanjem ravnanja, ki prispeva k boljšemu varovanju okolja in večji uporabi delovne sile.

[…]

(24) Državam članicam je dovoljena uporaba nekaterih izjem ali nižjih ravni obdavčitve v primerih, kadar to ni škodljivo za pravilno delovanje notranjega trga in kadar to nima za posledico izkrivljanje[a] konkurence.

[…]“

4 Člen 2(4)(b), tretja alinea, te direktive določa:

„Ta direktiva ne velja za:

[…]

(b) naslednjo uporabo energentov in električne energije:

[…]

– električno energijo, ki se poglavitno uporablja za kemijsko redukcijo in elektrolitične in metalurške procese“.

5 Člen 4 navedene direktive določa:

„1. Rav[ni] obdavčitve, ki jih države članice določijo za energente in električno energijo, naštete v členu 2, ne smejo biti nižje od najnižjih ravni obdavčitve, določenih s to direktivo.

2. V tej direktivi, izraz ‚raven obdavčitve‘ pomeni skupne dajatve, ki se pobirajo iz naslova vseh posrednih davkov (razen [davka na dodano vrednost (DDV)]) in ki se ob sprostitvi v porabo neposredno ali posredno izračunavajo za količino energentov in električne energije.“

6 Člen 8(2) iste direktive določa:

„Ta člen se lahko uporablja za naslednje industrijske in komercialne namene:

[…]

(c) za stroje in opremo, uporabljene pri visokih in nizkih gradnjah in pri javnih gradbenih delih;

[…].“

7 Člen 17(1) in (2) Direktive 2003/96 določa:

„1. Pod pogojem, da se najnižje ravni obdavčitve, določene s to direktivo, v povprečju upoštevajo v vsaki dejavnosti, države članice lahko uporabijo znižanja davkov na porabo energentov, ki se uporabljajo za ogrevanje ali za namene iz člena 8(2)(b) in (c), in na električno energijo v naslednjih primerih:

(a) v korist energetsko intenzivnih dejavnosti [podjetij]

‚Energetsko intenzivna dejavnost [Energetsko intenzivno podjetje]‘ pomeni gospodarski subjekt iz člena 11, kadar bodisi nabave energentov in električne energije znaša[jo] najmanj 3,0 % proizvodne vrednosti bodisi davki od energije na nacionalni ravni znašajo najmanj 0,5 % dodane vrednosti. Države članice lahko v okviru te opredelitve uporabijo bolj omejevalne koncepte [omejevalna merila], vključno s prodajno vrednostjo, procesnimi in sektorskimi opredelitvami.

‚Nabave energentov in električne energije‘ pomenijo dejanski strošek energije, ki je bila nabavljena ali proizvedena v okviru dejavnosti [podjetja]. Upošteva se […] samo električna energija, toplota in energenti, ki se uporabljajo za ogrevanje ali za namene iz člena 8(2)(b) in (c). Všteti so vsi davki razen odbitnega DDV.

[…]

(b) pri sklepanju pogodb s podjetji ali združenji podjetij ali pri izvajanju shem trgovanja z dovoljenji ali ustreznih drugih ureditev, kolikor imajo za posledico doseganje okoljskih ciljev ali izboljšanje energetske učinkovitosti.

2. Ne glede na določbe člena 4(1) lahko države članice uporabijo raven obdavčitve, vključno s stopnjo nič, za energente in električno energijo, kakor so določeni v členu 2, kadar so njihovi uporabniki energetsko intenzivni gospodarski subjekti, kakor so opredeljeni v odstavku 1 tega člena.“

Poljsko pravo

Zakon o trošarinah

8 Člen 30(7a) ustawa o podatku akcyzowym (zakon o trošarinah) z dne 6. decembra 2008 (Dz. U. 2009, št. 3, pozicija 11) v različici, ki se uporablja za spor o glavni stvari, določa:

„Plačila trošarine je oproščena električna energija, ki se uporabi:

1) za kemijsko redukcijo;

2) v elektrolitičnih procesih;

3) v metalurških procesih;

4) v mineraloških procesih.“

9 Člen 31d(1), (2) in (11) tega zakona določa:

„1. Do oprostitve plačila trošarine v obliki vračila dela trošarine, ki je bila plačana za porabljeno električno energijo, je upravičeno energetsko intenzivno podjetje, ki uporablja električno energijo in ki izpolnjuje vse te pogoje:

1) opravlja gospodarsko dejavnost, ki je označena z naslednjimi oznakami poljske klasifikacije dejavnosti (PKD): [oznake PKD],

2) vodi računovodstvo v smislu predpisov o računovodstvu,

3) za to električno energijo ni upravičeno do oprostitve plačila trošarine iz člena 30(7a).

2. Za ‚energetsko intenzivno podjetje, ki uporablja električno energijo' se šteje subjekt, pri katerem je delež stroškov porabljene električne energije v celotni vrednosti proizvoda, prodanega v davčnem letu, za katero je bil vložen zahtevek iz odstavka 5, večji od 3 %. Energetsko intenzivno podjetje, ki uporablja električno energijo, ne sme imeti manjšega obsega od organiziranega dela podjetja, v smislu organizacijsko in finančno ločenega sklopa opredmetenih in neopredmetenih sredstev, vključno z obveznostmi, namenjenih za opravljanje določenih gospodarskih nalog, ki bi lahko bilo tudi neodvisno podjetje, ki bi te naloge opravljalo samostojno.

[…]

11. Znesek delno povrnjene trošarine ne sme presegati zneska trošarine, ki je bila plačana za električno energijo, ki jo je energetsko intenzivno podjetje porabilo v davčnem letu, za katero je bil vložen zahtevek iz odstavka 5."

Energetski zakon

10 Člen 47(1) ustawa – Prawo energetyczne (energetski zakon) z dne 10. aprila 1997 (Dz. U. 1997, št. 54, pozicija 348) v različici, ki se uporablja za spor o glavni stvari, določa:

„Energetska podjetja, ki imajo koncesijo, določijo tarife za plinasta goriva in energijo, ki jih odobri predsednik [Urząd Regulacji Energetyki (URE) (regulativni organ za energijo)], in predlagajo čas njihove veljavnosti. Energetska podjetja, ki imajo koncesijo, morajo predsedniku URE na lastno pobudo predložiti tarife in njihove spremembe najpozneje dva meseca pred iztekom veljavnosti prejšnje tarife ali na zahtevo predsednika URE."

Zakon o obnovljivih virih energije

11 Člen 52(1) ustawa o odnawialnych źródłach energii (zakon o obnovljivih virih energije) z dne 20. februarja 2015 (Dz. U. 2015, pozicija 478) v različici, ki se uporablja za spor o glavni stvari, določa:

„Energetsko podjetje, končni odjemalec, industrijski odjemalec in blagovna borza ali borza iz odstavka 2 morajo:

1) pridobiti in predsedniku URE predložiti v potrditev potrdilo o izvoru ali potrdilo o izvoru bioplina iz kmetijske dejavnosti, ki se izda:

(a) za električno energijo ali za bioplin iz kmetijske dejavnosti, ki se proizvede v obratih na obnovljive vire energije na ozemlju Republike Poljske ali v izključni ekonomski coni, ali
(b) na podlagi energetskega zakona, ali

2) v roku iz člena 68(2) plačati nadomestno dajatev, ki se izračuna na način, določen v členu 56.“

Uredba ministra za energijo o podrobnih pravilih za oblikovanje in izračunavanje tarif ter plačil pri trgovanju z električno energijo

12 Člen 5(2) in (3) rozporządzenie Ministra Energii w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń w obrocie energią elektryczną (uredba ministra za energijo o podrobnih pravilih za oblikovanje in izračunavanje tarif ter plačil pri trgovanju z električno energijo) z dne 29. decembra 2017 (Dz. U. 2017, pozicija 2500) v različici, ki se uporablja za spor o glavni stvari, določa:

„[2.] Elektroenergetsko podjetje, ki opravlja gospodarsko dejavnost na področju prenosa električne energije, v svoji tarifi navede:

1) postavke omrežnine za zagotavljanje storitev prenosa električne energije (v nadaljevanju: postavke omrežnine za prenos);

[…]

3. Energetsko podjetje, ki opravlja gospodarsko dejavnost na področju distribucije električne energije, v svoji tarifi navede:

[…]

2) postavke omrežnine za distribucijo električne energije (v nadaljevanju: postavke omrežnine za distribucijo);

[…].“

13 Člen 14, od (3) do (7), te uredbe določa:

„3. Postavke omrežnine za distribucijo se izračunajo ob upoštevanju delitve na postavke, ki izhajajo iz:

1) distribucije električne energije;

2) uporabe nacionalnega elektroenergetskega sistema;

3) podatkov s števcev ter njihove redne kontrole.

4. Postavke omrežnine za distribucijo iz odstavka 3, točka 2, se izračunajo kot enokomponentne na podlagi stroškov nakupa storitev prenosa električne energije pri operaterju prenosnega sistema električne energije za del, ki se nanaša na uporabo nacionalnega elektroenergetskega sistema.

5. Postavke omrežnine za distribucijo iz odstavka 3, točka 3, (v nadaljevanju: postavke za naročnike) se izračunajo kot enokomponentne.

6. Postavke za naročnike se razlikujejo glede na trajanje obračunskega obdobja.

7. Postavke omrežnine za prenos oziroma omrežnine za distribucijo iz odstavka 1, točka 1, oziroma odstavka 3, točka 1, (v nadaljevanju: postavke za omrežnino) se izračunajo kot dvokomponentne z razdelitvijo na komponenti:

1) fiksna postavka za omrežnino, ki se določi glede na enoto pogodbene moči, za gospodinjskega odjemalca električne energije pa glede na podatke s števca;

2) spremenljiva postavka za omrežnino, ki se obračuna na enoto električne energije, odvzete iz sistema na mestu dobave.“

Spor o glavni stvari in vprašanji za predhodno odločanje

14 Družba A. je bila v letu 2016 oproščena plačila trošarine za električno energijo, ki je bila v okviru njenih dejavnosti uporabljena za elektrolitične procese.

15 Ker je družba A. menila, da bi morala biti kot energetsko intenzivno podjetje upravičena do davčne oprostitve za preostalo energijo, ki jo je uporabila v tem okviru, in da bi dejanski strošek nabavljene energije moral vključevati omrežnino za distribucijo in stroške za pridobitev potrdil o izvoru električne energije, ki se zahtevajo po poljski zakonodaji, je popravila svoj obračun trošarine za leto 2016 in od Naczelnik Urzędu Skarbowego w Toruniu (vodja enote davčne uprave v Torunju, Poljska) zahtevala vračilo zneska trošarine, ki je bil po njenem mnenju preplačan.

16 Vodja enote davčne uprave v Torunju je z odločbo z dne 8. februarja 2018 zavrnil vračilo tega zneska. Direktor urada davčne uprave v Bydgoszczu, pri katerem je družba A. vložila pritožbo zoper to odločbo, je to odločbo potrdil z odločbo z dne 14. maja 2018.

17 Družba A. je zoper odločbo z dne 14. maja 2018 vložila tožbo pri Wojewódzki Sąd Administracyjny w Bydgoszczy (upravno sodišče vojvodstva v Bydgoszczu, Poljska), ki jo je zavrnilo z obrazložitvijo, da je, na prvem mestu, zakonodajalec izključil možnost, da se hkrati uveljavljata obe oprostitvi, ki sta določeni v členu 30(7a) oziroma členu 31d(1), točka 3, zakona o trošarinah. Do oprostitve, ki je določena s to drugo določbo, naj bi bilo energetsko intenzivno podjetje upravičeno le, če ni upravičeno do oprostitve iz člena 30(7a) tega zakona, v tem primeru do oprostitve za električno energijo, porabljeno v elektrolitičnih procesih.

18 Poleg tega naj bi oprostitev iz člena 31d(1), točka 3, navedenega zakona veljala za celotno zadevno energetsko intenzivno podjetje in za vso energijo, ki jo to podjetje porabi, in ne le za del energije, porabljene za elektrolitične procese.

19 Na drugem mestu, Wojewódzki Sąd Administracyjny w Bydgoszczy (upravno sodišče vojvodstva v Bydgoszczu) je ugotovilo, da izdatki in stroški, kot je omrežnina za distribucijo – ki niso strošek nabave električne energije – niso zajeti v ta nabavni strošek, tudi če jih je treba plačati za nabavo in uporabo električne energije. Dalje je navedeno sodišče predvsem pojasnilo, da je za to, da se

zneski, ki se plačajo iz naslova stroškov, povezanih z nabavo električne energije, opredelijo kot „davki“, nujno, da obstaja obveznost plačila teh zneskov in da lahko v primeru kršitve te obveznosti pristojni organi preganjajo davčne zavezance za te zneske.

20 Družba A. je vložila kasacijsko pritožbo pri Naczelny Sąd Administracyjny (vrhovno upravno sodišče, Poljska), ki je predložitveno sodišče in ki se sprašuje o razlagi člena 17(1)(a) Direktive 2003/96.

21 V teh okoliščinah je Naczelny Sąd Administracyjny (vrhovno upravno sodišče) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ti vprašanji:

„1. Ali je mogoče člen 17(1)(a) Direktive 2003/96 […] o prestrukturiranju okvira Skupnosti za obdavčitev energentov in električne energije […] razlagati tako, da dejanski strošek nabavljene električne energije vključuje le nabavno ceno same električne energije, brez kakršnih koli dodatnih dajatev, kot je omrežnina za distribucijo, ki jih je po veljavni zakonodaji države članice treba plačati pri nabavi električne energije?

2. Ali je treba člen 17(1)(a) Direktive 2003/96 razlagati tako, da nasprotuje temu, da se oprostitev plačila trošarine za nabavo električne energije zavrne energetsko intenzivnemu podjetju (člen 31d(1) zakona o trošarinah) v primeru, ko je to podjetje upravičeno do oprostitve plačila trošarine na podlagi nacionalnih predpisov (člen 30(7a) zakona o trošarinah), kadar to podjetje dokaže, da za isto energijo ni hkrati upravičeno do teh dveh oprostitev in da skupni znesek oprostitev ne presega zneska trošarine, plačanega za isto obdobje?“

Vprašanji za predhodno odločanje

Prvo vprašanje

22 Najprej je treba opozoriti, da mora Sodišče v skladu z ustaljeno sodno prakso v okviru postopka sodelovanja med nacionalnimi sodišči in Sodiščem, uvedenega s členom 267 PDEU, nacionalnemu sodišču dati koristen odgovor, ki mu omogoča rešitev spora, o katerem odloča. S tega vidika mora Sodišče po potrebi preoblikovati vprašanja, ki so mu bila predložena (sodba z dne 7. avgusta 2018, Smith, C-122/17, EU:C:2018:631, točka 34 in navedena sodna praksa).

23 V zvezi s tem je iz predložitvene odločbe razvidno, da vprašanji za predhodno odločanje temeljita na presoji predložitvenega sodišča, v skladu s katero se dodatne dajatve, kot je omrežnina za distribucijo, na katere se sklicuje, ne morejo šteti za „davke“ v smislu člena 17(1)(a) Direktive 2003/96.

24 Da bi se predložitvenemu sodišču zagotovil koristen odgovor, je zato treba šteti, da s prvim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 17(1)(a) Direktive 2003/96 razlagati tako, da mora biti v dejanski strošek nabavljene energije v smislu te določbe vključena le nabavna cena same energije, brez dodatnih dajatev, ki se ne morejo šteti za „davke“ v smislu navedene določbe, kot so obvezna omrežnina za distribucijo te energije, ki se na podlagi nacionalne zakonodaje plača ob nakupu navedene energije.

25 Najprej je treba opozoriti, da v skladu s členom 17(1)(a), drugi pododstavek, Direktive 2003/96 „nabave energentov in električne energije“ pomenijo „dejanski strošek energije, ki je bila nabavljena ali proizvedena v okviru dejavnosti [podjetja]“.

26 Iz te določbe glede tega izhaja, da se pri tem strošku upoštevajo samo električna energija, toplota in energenti, ki se uporabljajo za ogrevanje ali za namene iz člena 8(2)(b) in (c) te direktive. Poleg tega je iz člena 17(1)(a), drugi pododstavek, navedene direktive razvidno, da so v dejanski strošek energije všteti vsi davki razen odbitnega DDV.

27 Preučiti je torej treba, ali je treba omrežnino za distribucijo električne energije, ki je določena z nacionalno zakonodajo, šteti v pojem „dejanski strošek energije, ki je bila nabavljena v okviru dejavnosti [podjetja]“ v smislu člena 17(1)(a), drugi pododstavek, prvi stavek, Direktive 2003/96.

28 Opozoriti je treba, da je treba pri ugotavljanju obsega določbe prava Unije upoštevati ne le njeno besedilo, ampak tudi kontekst, v katerega se umešča, in cilje, ki jim sledi ureditev, katere del je (sodba z dne 16. novembra 2023, Tüke Busz, C-391/22, EU:C:2023:892, točka 34).

29 Na prvem mestu, glede besedila člena 17(1)(a), drugi pododstavek, prvi stavek, Direktive 2003/96 je treba ugotoviti, da se to sklicuje na „dejanski strošek energije, ki je bila nabavljena ali proizvedena v okviru dejavnosti [podjetja]“. Pojem „dejanski strošek“ sicer ni opredeljen niti v tej določbi niti v drugih določbah Direktive 2003/96.

30 Ta pojem pa je treba v skladu z njegovim običajnim pomenom v vsakdanjem jeziku razumeti tako, da zajema vse stroške, ki so nujno povezani z nabavo energije iz navedene določbe. To razlago potrjuje preučitev različnih jezikovnih različic iste določbe, ki enotno izražajo pojem „dejanski strošek“, med drugim v poljski različici („*rzeczywisty koszt*“), v španski različici („*coste real*“), v nemški različici („*tatsächlichen Kosten*“), v angleški različici („*actual cost*“), v italijanski različici („*costo effettivo*“) in romunski različici („*costul real*“). V zvezi s tem se vse te različice nanašajo na dejansko nastale stroške, ki so nujni za nabavo električne energije.

31 Vendar predložitveno sodišče opozarja, da je plačilo omrežnine za distribucijo dobavitelju energije obvezno za nabavo energije in da se njen znesek določi na podlagi natančnih zakonskih določb.

32 Navedeno razlago, na drugem mestu, potrjuje kontekst, v katerega se umešča člen 17(1)(a), drugi pododstavek, prvi stavek, Direktive 2003/96. Po eni strani je treba v zvezi s tem navesti, da je zakonodajalec sicer natančno določil, da se v pojmu „energija“, ki je v njem uporabljen, „upošteva[jo] samo električna energija, toplota in energenti, ki se uporabljajo za ogrevanje ali za namene iz člena 8(2)(b) in (c)“, vendar pa zadevna določba obsega pojma „dejanski strošek“ ne omejuje zgolj na ceno energije, ki jo mora zadevno podjetje plačati za njeno nabavo.

33 Po drugi strani je treba ugotoviti, da je zakonodajalec Unije, kadar je iz pojma „dejanski strošek“ želel izključiti stroške, povezane z nabavo energije, to storil izrecno. V členu 17(1)(a), drugi pododstavek, tretji stavek, Direktive 2003/96 je namreč natančneje določeno, da so v „dejanski strošek“ všteti „vsi davki razen odbitnega DDV“.

34 Nazadnje je na tretjem mestu treba ugotoviti, da je jezikovna razlaga člena 17(1)(a), drugi pododstavek, tretji stavek, Direktive 2003/96, podana v točkah od 29 do 32 te sodbe, in sicer široka razlaga pojma „dejanski strošek“ v smislu te določbe, v skladu z glavnim ciljem ureditve, katere del je, in sicer s ciljem spodbujanja pravilnega delovanja notranjega trga v energetskem sektorju, zlasti s preprečevanjem izkrivljanja konkurence (glej v tem smislu sodbo z dne 30. januarja 2020, Autoservizi Giordano, C-513/18, EU:C:2020:59, točka 30 in navedena sodna praksa).

35 Glede na navedene preudarke je treba na prvo vprašanje za predhodno odločanje odgovoriti, da je treba člen 17(1)(a) Direktive 2003/96 razlagati tako, da so v dejanski strošek nabavljene energije v smislu te določbe vključene dodatne dajatve, ki se ne morejo šteti za „davke“ v smislu te določbe, kot je obvezna omrežnina za distribucijo te energije, ki se na podlagi nacionalne ureditve plača ob nabavi navedene energije.

Drugo vprašanje

36 Predložitveno sodišče želi z drugim vprašanjem v bistvu izvedeti, ali je treba člen 17(1)(a) Direktive 2003/96 razlagati tako, da nasprotuje nacionalni ureditvi, v skladu s katero se oprostitev plačila trošarine za nabavo električne energije zavrne energetsko intenzivnemu podjetju v smislu te določbe, kadar je to podjetje za to električno energijo upravičeno do oprostitve plačila trošarine, ki je pridržana za električno energijo, ki se uporablja v elektrolitičnih procesih, tudi če navedeno podjetje dokaže, da za isto energijo ne bi bilo hkrati upravičeno do teh dveh oprostitev in da skupni znesek navedenih oprostitev ne presega zneska trošarine, plačanega za isto obdobje.

37 Najprej je treba ugotoviti, da Direktiva 2003/96 v skladu s členom 2(4)(b), tretja alinea, ne velja, med drugim, za električno energijo, ki se poglavitno uporablja za kemijsko redukcijo in elektrolitične in metalurške procese. Iz besedila tega člena je torej razvidno, da zadevna električna energija ne spada na področje uporabe te direktive.

38 Na podlagi člena 4 te direktive morajo države članice energente, ki spadajo na področje uporabe te direktive, in sicer pogonska goriva, goriva za ogrevanje in električno energijo, obdavčiti z uporabo ravni obdavčitve, ki ne sme biti nižja od najnižjih ravni, ki jih določa ta direktiva (sodba z dne 31. marca 2022, Komisija/Poljska (Obdavčitev energentov), C-139/20, EU:C:2022:240, točka 39).

39 Iz uvodne izjave 3 in člena 4 navedene direktive poleg tega izhaja, da s to direktivo ni bila izvedena popolna harmonizacija trošarinskih stopenj za energente in električno energijo, temveč se omejuje na to, da določa najnižje ravni harmonizirane obdavčitve.

40 V skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča minimalna harmonizacija državam članicam ne preprečuje, da ohranijo ali sprejmejo strožje ukrepe, vendar le, če ti niso taki, da bi resno ogrozili rezultat, ki ga določa zadevna direktiva (glej v tem smislu sodbo z dne 7. julija 2016, Muladi, C-447/15, EU:C:2016:533, točka 43 in navedena sodna praksa).

41 Namen Direktive 2003/96, ki določa ureditev harmonizirane obdavčitve energentov in električne energije, kot izhaja iz njenih uvodnih izjav od 2 do 5 in 24, je torej spodbujanje pravilnega delovanja notranjega trga v energetskem sektorju, zlasti s preprečevanjem izkrivljanja konkurence (glej v tem smislu sodbo z dne 30. januarja 2020, Autoservizi Giordano, C-513/18, EU:C:2020:59, točka 30 in navedena sodna praksa).

42 Vendar ta direktiva določa možnost, da države članice uvedejo diferencirane stopnje obdavčitve, davčne oprostitve ali davčna znižanja trošarin. Zakonodajalec Unije je torej državam članicam pustil določeno polje proste presoje glede trošarin (glej v tem smislu sodbo z dne 30. januarja 2020, Autoservizi Giordano, C-513/18, EU:C:2020:59, točka 26).

43 V skladu s členom 17(1)(a) navedene direktive lahko države članice uporabijo znižanja davkov na porabo električne energije v korist energetsko intenzivnih podjetij, če se najnižje ravni obdavčitve v Evropski uniji, določene s to direktivo, v povprečju upoštevajo za vsako podjetje (sodba z dne 18. januarja 2017, IRCCS – Fondazione Santa Lucia, C-189/15, EU:C:2017:17, točka 47).

44 Raven obdavčitve energentov in električne energije iz iste direktive se lahko giblje do stopnje nič, kadar te energente in to električno energijo uporabljajo energetsko intenzivna podjetja (sodba z dne 31. marca 2022, Komisija/Poljska (Obdavčitev energentov), C-139/20, EU:C:2022:240, točka 42).

45 V zvezi s tem je treba opozoriti, da so davčne ugodnosti v korist energetsko intenzivnih podjetij, ki so določena v členu 17(1)(a) Direktive 2003/96, za države članice fakultativne (glej v tem smislu sodbo z dne 9. septembra 2021, Hauptzollamt B (Fakultativno znižanje davka), C-100/20, EU:C:2021:716, točka 24).

46 Iz te določbe tudi izhaja, da lahko države članice upravičenost do znižanja davka v korist energetsko intenzivnih podjetij prosto omejijo na podjetja iz enega ali več industrijskih sektorjev (sodba z dne 18. januarja 2017, IRCCS – Fondazione Santa Lucia, C-189/15, EU:C:2017:17, točka 49).

47 Ta direktiva namreč v skladu z uvodnima izjavama 9 in 11 državam članicam pušča določeno prožnost pri določanju in izvajanju politik, ki so prilagojene okoliščinam v državi, in določa, da je ureditev v zvezi z izvajanjem navedene direktive v pristojnosti vsake posamezne države članice (glej v tem smislu sodbo z dne 18. januarja 2017, IRCCS – Fondazione Santa Lucia, C-189/15, EU:C:2017:17, točka 50).

48 Iz navedenega je treba sklepati, da lahko država članica pri izvrševanju diskrecijske pravice, ki ji je podeljena z Direktivo 2003/96, sicer določi oprostitev za električno energijo, ki jo uporabljajo energetsko intenzivna podjetja, vendar pa iz nobene določbe te direktive ne izhaja, da bi to bila zavezana storiti.

49 V zvezi s tem člen 17(1)(a), prvi pododstavek, drugi stavek, navedene direktive določa, da lahko države članice v okviru opredelitve svoje politike na tem področju uporabijo bolj omejevalna merila, kot so prodajne vrednosti, procesne in sektorske opredelitve.

50 Ugotoviti pa je treba, da čeprav so v tej določbi navedena nekatera merila, na katera se države članice lahko sklicujejo ob opredelitvi in izvajanju svoje politike na področju znižanj davkov za energetsko intenzivna podjetja, je iz formulacije te določbe razvidno, da seznam teh meril ni zasnovan kot izključen.

51 Kot je razvidno iz predloga za sprejetje predhodne odločbe, se je Republika Poljska v skladu s členom 31d(1), točka 1, zakona o trošarinah odločila uvesti znižanja trošarin za energetsko intenzivna podjetja, ki opravljajo nekatere gospodarske dejavnosti, opredeljene z oznakami poljske klasifikacije dejavnosti.

52 Poleg tega je iz predloga za sprejetje predhodne odločbe tudi razvidno, da družba, če uveljavi oprostitev plačila trošarine, določeno v členu 30(7a), točka 2, zakona o trošarinah, za električno energijo, ki se uporablja v elektrolitičnih procesih, ni hkrati upravičena do oprostitve plačila trošarine v korist energetsko intenzivnih podjetij, ki je določena v členu 31d(1) tega zakona.

53 Glede na to, kar je navedeno v točkah 48 in 50 te sodbe, člena 17(1)(a), prvi pododstavek, drugi stavek, Direktive 2003/96 ni mogoče razlagati tako, da iz opredelitve izključuje merilo, kakršno je to iz točke 52 te sodbe, za uvedbo znižanja davkov, kakršno je to iz postopka v glavni stvari, če to merilo in njegova uporaba nista diskriminatorna.

54 V skladu s sodno prakso Sodišča morajo namreč države članice diskrecijsko pravico, ki jo imajo, med drugim, na podlagi člena 17 Direktive 2003/96, izvajati ob spoštovanju prava Unije in njegovih splošnih načel, zlasti pa ob spoštovanju načela enakega obravnavanja. Poleg tega se ta zahteva nanaša tako na ukrepe, s katerimi se izvaja ta diskrecijska pravica, kot na njihovo uporabo (sodba z dne 9. septembra 2021, Hauptzollamt B (Fakultativno znižanje davka), C-100/20, EU:C:2021:716, točka 31 in navedena sodna praksa).

55 V zvezi s tem načelo enakega obravnavanja zahteva, da se primerljivi položaji ne obravnavajo različno in da se različni položaji ne obravnavajo enako, razen če je tako obravnavanje objektivno utemeljeno (sodba z dne 9. septembra 2021, Hauptzollamt B (Fakultativno znižanje davka), C-100/20, EU:C:2021:716, točka 32 in navedena sodna praksa).

56 Iz predloga za sprejetje predhodne odločbe nikakor ni razvidno, da bi bilo merilo, ki je določeno s poljsko zakonodajo, diskriminatorno. Zato bo moralo predložitveno sodišče preveriti, ali se to merilo uporablja v skladu z načelom enakega obravnavanja.

57 Glede na navedene preudarke je treba na drugo vprašanje za predhodno odločanje odgovoriti, da je treba člen 17(1)(a) Direktive 2003/96 razlagati tako, da ne nasprotuje nacionalni ureditvi, v skladu s katero se oprostitev plačila trošarine za nabavo električne energije zavrne energetsko intenzivnemu podjetju v smislu te določbe, kadar je to podjetje za to električno energijo upravičeno do oprostitve plačila trošarine, ki je pridržana za električno energijo, ki se uporablja v elektrolitičnih procesih, tudi če navedeno podjetje dokaže, da za isto energijo ne bi bilo hkrati upravičeno do teh dveh oprostitev in da skupni znesek navedenih oprostitev ne presega zneska trošarine, plačanega za isto obdobje, pod pogojem, da je merilo, ki je opredeljeno z nacionalno ureditvijo v zvezi s tem, zasnovano in se uporablja v skladu z načelom enakega obravnavanja.

Stroški

58 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (deseti senat) razsodilo:

1. Člen 17(1)(a) Direktive Sveta 2003/96/ES z dne 27. oktobra 2003 o prestrukturiranju okvira Skupnosti za obdavčitev energentov in električne energije

je treba razlagati tako, da

so v dejanski strošek nabavljene energije v smislu te določbe vključene dodatne dajatve, ki se ne morejo šteti za „davke“ v smislu te določbe, kot je obvezna omrežnina za distribucijo te energije, ki se na podlagi nacionalne ureditve plača ob nabavi navedene energije.

2. Člen 17(1)(a) Direktive 2003/96

je treba razlagati tako, da

ne nasprotuje nacionalni ureditvi, v skladu s katero se oprostitev plačila trošarine za nabavo električne energije zavrne energetsko intenzivnemu podjetju v smislu te določbe, kadar je to podjetje za to električno energijo upravičeno do oprostitve plačila trošarine, ki je pridržana za električno energijo, ki se uporablja v elektrolitičnih procesih, tudi če navedeno podjetje dokaže, da za isto energijo ne bi bilo hkrati upravičeno do teh dveh oprostitev in da skupni znesek navedenih oprostitev ne presega zneska trošarine, plačanega za isto obdobje, pod pogojem, da je merilo, ki je opredeljeno z nacionalno ureditvijo v zvezi s tem, zasnovano in se uporablja v skladu z načelom enakega obravnavanja.

Podpisi